

Читалището „Светлина“ е построено през 1912 г., а черквата „Св. св. Кирил и Методий“ – през 1910 г.

Освен традиционния поминък земеделие и животновъдство, по време на колективното стопанство се развива лозарството.

Землището на с. Николаево е с площ 15,1 кв. км и граничи със землищата на селищата Панаретовци, Кермен, Ковачите и Мечкарево. То заема части от Сливенското поле с вис. 170–250 м, от Източна Средна гора с вис. 25–322 м при Дядопеткова могила и Керменския район с вис. От 175 до 220 м.

Названията на местностите са предимно от турски произход.

ЖИ: *никола̀евец, никола̀евка, никола̀евци, никола̀евче, ёкьовец, ёкьовка, ёкьовци, ёкьовче.*

МИ: *Авра̀мов ба̀ир, Ал̀а тарла̀, Алицата, Анд̀онов кла̀денец, Арабаджийски пъ̀т, Аркалията, Ба̀иря, Билим̀ята, Би́лото, Водени́чния пъ̀т, Гереня, Герм̀ята, Голя̀ма аркария, Горчи́вата чешм̀а, Гр̀обчето, Грузи́нковия куйтук, Гюне́й, Делю̀вото гр̀обче, Джевиз дер̀е, Дик теп̀е, До кайна̀ка, Дря̀нов дол, Дъ̀лгите иси́, Дя̀доива̀нов алча̀к, Дя̀допѐткова моги́ла, Дя̀нковото, Идем̀ир, Кавърджик тарла̀, Казъл дер̀е, Калнѐ дер̀е, Кайна̀к яна̀, Кайна̀ка, Кайра̀ка, Канлѐ дер̀е, Кара̀ орма̀н, Кара̀ топра̀к, Карсанлийски пъ̀т, Каши́ла дер̀е, Керменлийски пъ̀т, Кла̀денеца, Комл̀ука, Курама̀та, Казълджика (Казълджик тарла̀), Карсанлийски пъ̀т, Кория́та, Кру́шата, Къши́лата, Ламбалтларски пъ̀т, Лисичи дъ̀пки, Магистрала̀та, Ма̀лката аркария, Манофо̀ка, Меллѐт дер̀е, Мешели́ка, Моги́лата, Му̀слала таи́, Над се́ло, Никола̀ево (Ёкьой, Яйя̀ кьой), Под кайра̀ка, Под кория́та, Прѐстни́цата, Пу́шката, Сарѐ кору́, Сарали́ката, Седл̀ото, Сла̀вѐргов алча̀к, Сла̀вѐргова чешм̀а, Сла̀дката чешм̀а, Смоки́нята, Соу́к су, Сюзлю́ка, Текне тарла̀, Токлу́ яйла̀, Топралѐ́ка, Тосу́м ба̀ир (Пирамидата), Трапѐзата, Узу́н парче́, Харма̀н тарла̀, Чарда̀к тарла̀, Шербѐтя, Ямболския пъ̀т.*

НОВАЧЕВО (Ени кьой)

Село в Сливенска община. Намира се на 16,5 км северозападно от Сливен. Разположено е край р. Саса дере на височина 460–520 м.

В старо време през землището на селото е преминавал път за Северна България, от който е останал топонимът *Железни врата*.

По всичко изглежда, че с. Новачево е най-младото село в Беленската котловина. Села със сродни имена се срещат в османски документи от XVII в. През 1626 г. е отбелязано село *Беладиче* с друго име *Йени кьой*, в което има 60 облагаеми християнски домакинства (ханета) През 1635 г. е отбелязано с. *Белавиче* с друго име *Йени кьой* с 66 ханета. В трети документ от 1666 г. ханетата са 30. Малко вероятно е обаче тези села да са съотносими със с. Новачево. Към него по-скоро може да се отнесе с. *Йени кьой* от 1835 г. с едно джизие-хане.

В регистър от 1843 г. селото е назовано *Йени махле* (‘Нова махала’). Тогава то е било все още малко. По-късно, през втората половина на XIX в.,